

Jaarverslag Stichting LOWI 2023

Verslag van Stichting LOWI over het jaar 2023

Amsterdam, juni 2024

Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI)

Postbus 19121, 1000 GC Amsterdam

T 020 – 551 07 19

secretariaat@lowi.nl

www.lowi.nl

© Illustratie voorblad:

Pronken met andermans veren (kleurets) / The crow in borrowed feathers (colour etching), J.W.M. van der Meer, 2014

Inleiding

Stichting LOWI is de bestuurder van de adviescommissie Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (adviescommissie LOWI) en tevens werkgever van het secretariaat van de commissie. In dit jaarverslag geeft Stichting LOWI een beeld van de bestuurlijke werkzaamheden van het afgelopen jaar en de aanwending van financiële middelen.

Bestuur

Het bestuur van Stichting LOWI bestond in 2023 uit:

- prof. dr. Judith van Erp, voorzitter¹
- prof. dr. Inez de Beaufort, secretaris
- prof. dr. Peter Hagoort, penningmeester

Financiële middelen

Kosten	Begroot 2023	Realisatie 2023
Totaal	356.000	342.535

Bron: dit overzicht komt uit de concept jaarrekening 2023 van Stichting LOWI. Deze jaarrekening is op het moment van verschijnen van dit jaarverslag nog niet definitief vastgesteld.

De financiële middelen zijn grotendeels aangewend voor verrichte arbeid, huisvesting, dienstverlening op het gebied van ICT en P&O en uitkering van vacatiegelden.

Bestuurlijke werkzaamheden

In 2023 heeft het stichtingsbestuur zich naast de gebruikelijke bestuurlijke werkzaamheden met twee grote onderwerpen van het vorige jaar beziggehouden. Het eerste is het proces rond de afronding van het belevingsonderzoek naar de LOWI-procedure. Het tweede is de verdere uitwerking van de wens van het stichtingsbestuur om te verzelfstandigen.

---

¹ Tevens lid van de adviescommissie LOWI (uitfaseringsregeling)

Belevingsonderzoek

In mei 2023 is het belevingsonderzoek opgeleverd door onderzoeksbureau Pro Facto. Het rapport en de reacties hierop van de stichting en de adviescommissie zijn hier te raadplegen:

[Pro Facto rapport 'Het LOWI ervaren'](#)

[Reactie op het rapport van het Bestuur Stichting LOWI](#)

[Reactie op het rapport van de LOWI Adviescommissie](#)

Het totaalbeeld dat tijdens dit onderzoek is verkregen van de LOWI-advisering is positief. Al met al constateren de onderzoekers op basis van de bestudering van de adviezen dat het LOWI zaken behandelt waarvoor het is opgericht, namelijk over wetenschappelijke integriteit. Ook constateren de onderzoekers dat het verschil in beoordeling van het LOWI door primaire gebruikers (de partijen) veelal terugvoert naar of de partijen het inhoudelijk eens zijn met het advies. Een aantal aandachtspunten die de onderzoekers in hun conclusie onderscheiden zijn de doorlooptijden, de schriftelijke aanpak en de weinige hoorzittingen. De adviescommissie LOWI gaat hiermee aan de slag. In het rapport wordt geconstateerd dat de leesbaarheid en begrijpelijkheid van de adviezen aanzienlijk zijn verbeterd de afgelopen jaren.

Wens tot verdere verzelfstandiging

In november 2022 heeft Stichting LOWI bij haar oprichters aangegeven dat zij verder wenst te verzelfstandigen. Belangrijkste reden hiervoor is om het LOWI op een grotere afstand te plaatsen van de oprichters en daarbij de stichting een eigen rol te geven. De dialoog hierover met KNAW, UNL en NWO is in 2023 voortgezet. Dit heeft uitgemond in de beslissing dat Stichting LOWI en haar oprichters gezamenlijk inzetten op verandering van de governance structuur. Het eindpunt is een statutenwijziging.

(Her)benoemingen

Verder heeft het stichtingsbestuur in 2023 prof. dr. Sonja Smets (per 1 mei 2023) en prof. dr. Stijn Reijnders (per 15 oktober 2023) als nieuwe leden benoemd in de adviescommissie LOWI. Sonja Smets heeft prof. dr. Lilian Lechner opgevolgd. Prof. Reijnders is toegevoegd aan de commissie vanuit de wens om ook het domein geesteswetenschappen in de commissie vertegenwoordigd te hebben. De voorzitter van de adviescommissie mr. Eric Daalder is voor een tweede termijn herbenoemd en ook leden dr. Joeri Tijdink en prof. dr. Judith van Erp zijn voor een tweede termijn herbenoemd.

Wetenschap Veilig

In 2023 heeft het stichtingsbestuur zich ook intensief bezig gehouden met de gedragingen van een veelklager richting individuele leden van de adviescommissie LOWI en richting bestuursleden van Stichting LOWI. Het bestuur rekent het tot haar taak om leden van de adviescommissie en leden van haar eigen bestuur te beschermen tegen dit soort gedrag.

Klachten over het LOWI

Stichting LOWI heeft in 2023 één klacht over de adviescommissie LOWI behandeld.

De voorzitter van Stichting LOWI heeft zich verschoond en geen kennis genomen van de klacht of deelgenomen aan de beraadslaging daarover, omdat zij deel uitmaakt van de adviescommissie LOWI en betrokken is geweest bij de totstandkoming van LOWI-adviezen 2023-02 en -03 waarover in de klacht wordt geklaagd. Klager was verzoeker in die LOWI-procedures.

Het bestuur van Stichting LOWI (m.u.v. de voorzitter) oordeelt dat de adviescommissie LOWI volgens de eigen procedurele regels en zorgvuldig is omgesprongen met de behandeling van het verzoek en dat de klacht kennelijk ongegrond is. Stichting LOWI ziet in de klacht geen aanleiding voor de conclusie dat de adviescommissie de schijn van afhankelijkheid of partijdigheid op zich heeft geladen. Uit niets blijkt dat de LOWI-leden zich zouden hebben laten leiden door een oneigenlijke wens om collega-wetenschappers waarover klager had geklaagd of de voorzitter van het LOWI uit de wind te houden. De voorzitter van het LOWI heeft zich uit eigener beweging terstond na ontvangst van beide zaken verschoond en heeft geen kennis genomen van de stukken of bemoeienis gehad met de oordeelsvorming in de zaken. Dat de adviescommissie geen hoorzitting heeft gehouden, had een goede reden die ook aan klager is gecommuniceerd. Hoewel klager zelf benadrukt dat hij niet klaagt over de inhoud van de advisering, kan het stichtingsbestuur zich niet aan de indruk onttrekken dat hij dat toch doet, omdat hij opnieuw om een hoorzitting vraagt met alle betrokken partijen inclusief de wetenschappers waarover hij bij de CWI's heeft geklaagd. Het bestuur heeft de dossierstukken bekeken en in het bijzonder klagers oorspronkelijke klacht bij de CWI en zijn verzoekschrift bij het LOWI. Het bestuur ziet geen grond voor de conclusie dat de klacht onjuist is weergegeven of de naam en faam van klager in een kwaad daglicht wordt gesteld, zoals hij heeft gesteld. Advies 2023-02 geeft er met de inleiding juist rekenschap van dat klager een bezorgde burger is die de onderste steen van de toeslagenaffaire boven wil krijgen.

Tot slot

Het afgelopen kalenderjaar heeft de adviescommissie LOWI opnieuw met veel toewijding en inzet de taak vervuld die haar is toevertrouwd en die voor de wetenschap van groot belang is. Het bestuur van Stichting LOWI is de adviescommissie hiervoor zeer erkentelijk. Het bestuur is tot slot tevreden over de verdere professionalisering van het LOWI die in 2023 in gang is gezet, de stroomlijning van procedures en de brede vakinhoudelijke wetenschappelijke expertise die met de huidige bemensing van de adviescommissie is geborgd.